

OC leren gids

Met deze handige gids leer je de gebruiker de vaardigheden aan om succesvol te communiceren met behulp van op pictogrammen gebaseerde OC.

Vorbereiden op OC

Vaardigheden veronderstellen

Veronderstel altijd dat iemand met communicatieve uitdagingen zich verder kan ontwikkelen. Vaardigheden veronderstellen is van invloed op alle aspecten van OC: de keuzes die we maken, de kansen die we creëren, en de toegang tot woorden, communicatieve functies en het alfabet die we bieden. Vaardigheden veronderstellen houdt bovendien in dat er geen voorwaarden of leeftijdseisen worden gesteld om met OC te starten.

Een uitgebalanceerd OC-systeem kiezen

Kies een uitgebalanceerd OC-systeem dat is gebaseerd op kernwoorden, waarin randwoorden en het alfabet eenvoudig toegankelijk zijn.

Roostermaat selecteren

Kies een roostermaat op basis van wat de OC-gebruiker kan zien en aanraken, niet op basis van cognitieve vaardigheden, taal- en/of woordbegrip of je ideeën over zijn/haar mogelijkheden.

Systeem en vocabulaire personaliseren

Personaliseer het vocabulaire om de OC-gebruiker toegang te bieden tot belangrijke woorden. Stel het systeem af op de behoeften van de OC-gebruiker.

OC altijd beschikbaar maken

Zorg dat het OC-systeem in elke omgeving direct toegankelijk is. OC moet altijd beschikbaar zijn. Gebruik

bijvoorbeeld een beschermhoes, een draagriem of een papieren versie van het systeem en zorg dat het apparaat altijd is opgeladen en ingeschakeld.

Samen een team vormen

Iedereen in de omgeving, oftewel het team, weet wat OC inhoudt en is gemotiveerd om ermee aan de slag te gaan.

De inzet van OC gedurende de dag

Breng de dagelijkse handelingen in kaart en stel een plan op voor de situaties waarin je het OC-systeem wil integreren.

Beginnen met communiceren

Beginnen met modelleren

Wijs de woorden op het OC-systeem aan terwijl je met de gebruiker praat. Modelleer gedurende de dag verschillende redenen om te communiceren in gesprekken en spontane interacties, zodat jullie meer bereiken dan alleen iets verkrijgen.

Activiteitenkaarten versus een uitgebalanceerd vocabulaire

Gebruik kernwoorden in combinatie met mappen met randwoorden in plaats van alleen activiteitenpagina's.

Alle communicatieve functies ontdekken

Zet verschillende communicatieve functies in, en selecteer en modelleer woorden waarmee OC-gebruikers hun

taalvaardigheden kunnen uitbreiden. Zo leren ze betekenisvol communiceren: de wereld van de OC-gebruiker bestaat uit meer dan alleen eenvoudige keuzes maken.

Vaardigheden als communicatiepartner ontwikkelen

Communicatiepartners modelleren op het OC-systeem. Ze wachten, geven aanwijzingen en reageren op de communicatiepogingen van de OC-gebruiker. Ze plaatsen liever een opmerking dan dat ze een vraag stellen. Bovendien accepteren ze alle vormen van communicatie.

Betrokkenheid en interactie

Kies interessante activiteiten waarmee je de OC-gebruiker op een natuurlijke manier motiveert om te communiceren. Modelleer het gebruik van het OC-systeem tijdens gesprekken en dagelijkse interactie.

Taal en communicatie uitbreiden

Strategieën toepassen om kernwoorden aan te leren

Er bestaan diverse strategieën om de OC-gebruiker kernwoorden aan te leren: kernwoorden vooraf plannen aan de hand van activiteiten of communicatieve functies, het kernwoord van de week inzetten en beschrijvend modelleren.

Grammatica aanleren

Ontdek de manieren waarop je OC-gebruikers woordcombinaties en grammatica leert vanaf het moment dat ze daar klaar voor zijn.

Lezen en schrijven integreren in het OC-leerproces

Bied OC-gebruikers niet alleen communicatiemogelijkheden, maar ook uitgebreide begeleiding om klanken en letters te leren en te leren lezen, spellen en schrijven.

Handige ideeën om taalvaardigheid uit te breiden

Met een handige database vol ideeën en materialen kunnen we dagelijks modelleren en OC aanleren, zodat de OC-gebruiker zijn taalgebruik en communicatie continu uitbreidt.

Evalueren en bespreken

Controleer en beoordeel de vooruitgang. Bespreek dit en herzie het plan. Neem video's op. Probeer nieuwe dingen uit en blijf OC aanbieden. Geef het niet op!

Belemmeringen die succes in de weg staan:

Te snel opgeven

Hou vol! Blijf OC consequent aanbieden. Maak een plan waarmee je naar successen toewerkt en vier ze.

Te weinig ondersteuning

Zorg dat OC overall beschikbaar is, waar de OC-gebruiker ook komt. Werk als team samen om dit te bewerkstelligen. Verzamel informatie en deel deze met elkaar.

Niet verder komen dan keuzes maken en dingen verkrijgen

Als je de OC-gebruiker alleen maar keuzes aanbiedt, beperk je de communicatie. Modelleer daarom taal die nodig is voor alle verschillende communicatieve functies.

Verschillende OC-systemen in één omgeving

De teams moeten alle systemen leren kennen. Iedereen moet er zo bedreven en flexibel in worden dat men snel kan schakelen. Vaak blijken OC-gebruikers flexibeler dan hun omgeving.

OC verhindert de gebruiker te leren spreken

Uit onderzoek is gebleken dat OC een positief effect

op de ontwikkeling van spraak en taal kan hebben. Het belet een OC-gebruiker juist niet om te leren spreken.

○ **OC-gebruikers moeten zichzelf bewijzen**

Het is belangrijk om vaardigheden te veronderstellen en geen voorwaarden te stellen voordat ze een uitgebalanceerd OC-systeem gaan gebruiken.

LET OP: Elke gebruiker is anders. Wees flexibel, op welk punt van het traject jullie je ook bevinden.